

ת"פ 68617/12/21 - מדינת ישראל נגד ה' ד'

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 68617-12-21 מדינת ישראל נ' ד'

כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב	בפני
מדינת ישראל	בעניין:
	המאשימה
	נגד
ה' ד'	הנאשמת

פסק דין ללא הרשעה

בתאריך 1.12.22 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר לפיו, הנאשמת תחזור בה מהכפירה, יוגש כתב אישום מתוקן, הנאשמת תודה בכתב האישום המתוקן, ובטרם הרשעתה תופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן מבלי שיש בהמלצותיו כדי לחייב את הצדדים.

במעמד הדיון נכח המתלונן, אשר הסכים להסדר ומסר כי אינו רוצה לפגוע בנאשמת, לאחר שהשניים התגרשו וכי הוא לא מוכן להעיד כנגד אם ילדו.

בהתאם להסדר, הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן ונקבע כי היא ביצעה עבירה של תקיפת בן זוג בניגוד לסעיף 379 + 382(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמת והמתלונן היו נשואים זה לזה והתגררו בעוספיה (להלן: "**המקום**"). בתאריך 22.09.21 סמוך לשעה 7:20, במקום, על רקע ויכוח שהתגלע בין הצדדים ביקש המתלונן לצאת מהמקום, אז חסמה הנאשמת את דלת הכניסה ופנתה אליו באומרה "אתה לא יוצא אם את לא מוסר לי את הצמיד". בהמשך השניים קללו אחד את השני והנאשמת ירקה על הנאשם. בשלב זה החל המתלונן לצלם את הנאשמת באמצעות הטלפון הנייד שלו, או אז תפסה הנאשמת את המתלונן בצווארו ובחולצתו, ותקפה אותו באופן שנתנה אגרוף לחזה, מכות לידי לפניו ולראשו. כתוצאה ממעשי הנאשמת נגרמו למתלונן שריטות בצוואר ובידו.

בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים, בטרם הרשעה, הופנתה הנאשמת לקבלת תסקיר שירות המבחן, אשר התבקש לבחון גם את סוגיית הרשעתה של הנאשמת בדיון.

בתאריך 20.4.23 הוגש תסקיר שירות המבחן אשר תיאר מערכת יחסית אלימה ממנה סבלה הנאשמת במהלך שנות נישואיה לנאשם, אלימות בעקבותיה הוגשו תלונות למשטרה, אלימות אשר מוכחשת על ידי המתלונן, והיום בני הזוג

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מגלה הבנה לגבי השלכות מעשיה וכי התנהגה באופן אלים. לצד זה התרשמות שירות המבחן היא כי האירוע נשוא כתב האישום הוא חריג ברפרטואר התנהגותי חיובי של הנאשמת.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת נעדרת דפוסי התנהגות עברייניים ואלימים מושרשים, ורמת הסיכון להישנות התנהגות כלפי המתלונן הינה נמוכה כאשר לעמת זאת קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה כלפיה.

שירות המבחן העריך כי שילובה של הנאשמת בהליכי שיקום עשויים להפחית את רמת הסיכון להישנות. הנאשמת הביעה נזקקות טיפולית, רצון ומוטיבציה גבוהה לשילוב בטיפול. לאור זאת שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון בעניינה על מנת לשלבה בטיפול ולבחון פעם נוספת את מצבה.

נוכח המלצת שירות המבחן הדיון בעניינה של הנאשמת נדחה ושירות המבחן התבקש להגיש תסקיר משלים.

בתאריך 8.6.23 הוגש תסקיר משלים בעניינה של הנאשמת. מהתסקיר המשלים עלה כי בתקופת הדחיה הנאשמת החלה בהליך טיפולי פרטני במרכז למניעת אלימות במשפחה בנצרת. שירות המבחן חזר על הערכתו, כי הגם שקיימים קונפליקטים בין המתלונן לנאשמת, לאחר שאינו משלם מזונות ואינו מבקר את ילדיו באופן סדיר, הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלונן הינה נמוכה.

נוכח נכונותה הפנימית של הנאשמת להשתלב בהליך טיפולי המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים, אשר במהלכו הנאשמת תמשיך את הטיפול במרכז למניעת אלימות במשפחה בנצרת ותשתתף בשיחות מעקב עם שירות המבחן.

לעניין שאלת הרשעתה של הנאשמת, להערכת שירות המבחן ההרשעה עלולה לפגוע בפוטנציאל ההשתכרות של הנאשמת, בהיותה מורה במערכת החינוך. כמו כן, בהיותה המשמורנית העיקרית על ילדיה, הפגיעה בתעסוקה תפגע בהכנסותיה וביכולתה לכלכל את ילדיה. כמו כן, בשל העדר עבר פלילי, קבלת אחרות על התנהגותה ונכונותה להשתלב בהליך טיפולי לשינוי דפוסי התנהגותה, על מנת להסיר עכבות בפני התפתחותה המקצועית ופגיעה בדימויה העצמי, המליץ שירות המבחן שלא להרשיעה בדיון.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן ככל שהדברים נוגעים לענישה הכוללת הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים וזאת נוכח התיקון המשמעותי של כתב האישום, העדר עבר לחובתה של הנאשמת וכי עונש זה הולם ומתאים בענייננו.

באשר להמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתה של הנאשמת, המאשימה ביקשה לדחותה ולהרשיע את הנאשמת בדיון. לדידה של ב"כ המאשימה אי הרשעתה של הנאשמת אינה עומדת בהלכת כתב. ראשית, נטען כי מדובר בעבירה חמורה, שהיא בתא המשפחתי. שנית, נטען כי בתסקיר שירות המבחן לא עולה כי יש פגיעה ממשית בסיכויי השיקום של

הנאשמת. בעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה לרע"פ 7720/12 ורע"פ 342/11, שם העדיף בית המשפט את האינטרס הציבורי והורה על הרשעת הנאשמים.

ב"כ הנאשמת טען כי התסקיר מדבר בעד עצמו וביקש לאמץ את המלצותיו במלואם. ב"כ הנאשמת הדגיש כי הנאשמת היא אישה מוכה, אשר התאשפזה בעבר עקב האלימות של המתלונן כלפיה. האירוע מושא כתב האישום היה אירוע חריג אשר התחיל כתוצאה מלקיחת צמיד של הנאשמת על ידי המתלונן.

ב"כ הנאשמת טען כי במקרה זה מתקיימים כל התנאים שנקבעו בפסיקה אשר מצדיקים הימנעות מהרשעתה של הנאשמת. עוד נטען, כי ההרשעה תגרור לפיטוריה של הנאשמת, שהיא מורה, ולא יהיה לה מקור פרנסה לכלכל את ילדיה הקטינים, כאשר המתלונן מאידך אינו משלם מזונות ואינו מסייע בכלכלת הילדים.

אשר על כן, ביקש ב"כ הנאשמת להימנע מהרשעתה של הנאשמת ולהטיל עליה צו מבחן למשך 12 חודשים כפי שהמליץ שירות המבחן.

הנאשמת הביעה חרטה והדגישה כי אינה חוזרת מהודאתה, אך שיתפה בתחושה של חוסר הגינות המערכת כלפיה, לאחר שסבלה מאלימות מתמשכת מצד המתלונן.

דין והכרעה:

הכלל הוא כי: **"מקום שהוכחה אשמתו של אדם בפלילים - יש להרשיעו בדין"** (ראה רע"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' שבתאי ואח'** (10.9.13)).

ההלכה המנחה בעניין זה היא ההלכה שנקבעה בע"פ 2038/96 **כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (להלן: "הלכת כתב")**.

"בפסיקתנו נקבע, כי המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה

....

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל."

בע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת נבו** (31.12.2007) נקבע כי:

"חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם

בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין."

מן הכלל אל הפרט,

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ונכח האמור בתסקיר שירות המבחן, סבורני כי המקרה שבפניי הוא אותו מקרה חריג ויוצא דופן המצדיק, על אף הודאתה של הנאשמת בעובדות כתב האישום להימנע מהרשעתה ולהטיל עליה צו מבחן לצורך המשך הליך טיפולי.

אין חולק כי עבירה של תיקפת בן זוג, בה הורשעה הנאשמת, היא עבירה חמורה וככל מי שמורשע בעבירה מסוג זה יש להרשיעו בדין. יחד עם זאת, לטעמי מדובר במקרה ייחודי, והפער שעלול להיווצר בין עוצמת הפגיעה של ההרשעה בנאשמת וילדיה לבין התועלת של ההרשעה לאינטרס הציבורי הוא בלתי מידתי.

כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן, וגם מעדותה של עו"ס שטיפלה במשפחה, הנאשמת סבלה מאלימות מתמשכת מצדו של המתלונן, ואין מחלוקת כי אף הוגש נגדו כתב אישום בגין אחד מהמקרים. האירוע מושא כתב האישום היה על רקע ייחוס לגבי צמיד שנטל המתלונן מהנאשמת, אשר ביקשה להחזירו לידיה ועל כן תקפה את המתלונן תוך שהוא מצלם אותה. הנאשמת לקחה אחריות על מעשיה, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הכירה בפגיעה שגרמה למתלונן, בני הזוג התגרשו והיום הקשר היחיד ביניהם הוא לגבי ילדיהם המשותפים. הנאשמת הביעה רצון ומוטיבציה גבוהה להשתלב בהליך טיפולי, וכבר החלה בהליך כאמור במסגרת מרכז למניעת אלימות בנצרת. עוד עלה מתסקיר שירות המבחן כי הסיכון להישנות העבירות הוא נמוך. בנוסף לא ניתן להתעלם מדברי המתלונן, אשר אומנם מכחיש אלימות כלפי המתלוננת, אך מסר לבית המשפט כי הוא אינו רוצה לפגוע בנאשמת, ואינו מוכן להעיד כנגד אם ילדיו. עוד יש לציין כי שירות המבחן הדגיש כי מדובר באירוע חריג בחייה של הנאשמת, אשר אינה בעלת דפוסי התנהגות אלימים.

משכך, ובשים לב למפורט לעיל, סבורה אני כי התנאי שנקבע בהלכת כתב מתקיים בענייננו, לפיו סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..

באשר לתנאי השני שנקבע בהלכת כתב, ולפיו על ההרשעה לפגוע בשיקום הנאשם;

מתסקיר שירות המבחן, אשר ממליץ על אי-הרשעתה של הנאשמת עולה, כי הנאשמת, מורה במערכת החינוך, והרשעתה בדין עלול להביא לפגיעה ביכולת השתכרותה ולפגוע בהמשך פרנסתה, או למצער להוות עכבה להתפתחותה המקצועית. עוד הדגישה קצינת המבחן כי פגיעה בפרנסתה של הנאשמת עלולה לפגוע בילדים הקטינים, בני 5 ו-10, הסמוכים לשולחנה, כשהנאשמת היא המשמורנית העיקרית של הילדים, ומלוא עול פרנסתם מוטל על כתפיה, כשהמתלונן אינו משלם מזונות ואינו מסייע בגידולם. משכך, הרשעה בדין של הנאשמת עלולה להוביל לפגיעה קשה בה ובילדיה, וכפועל יוצא בשיקומה, לאחר שהתחילה הליך טיפולי בפיקוח שירות המבחן.

מכאן אני קובעת כי היחס בין הנזק הצפוי לנאשמת כתוצאה מהרשעתה לבין חומרת העבירה בנסיבותיה אינו סביר ומצאתי שלא להרשיע את הנאשמת.

בשים לב להמלצת שירות המבחן ולעתירת הצדדים ניתן בזה צו מבחן לתקופה של 12 חודשים.

מובהר לנאשמת כי עליה לשתף פעולה עם שירות המבחן לרבות המשך טיפול במרכז למניעת אלימות בנצרת, אם לא תעמוד במבחן, יוחזר עניינה לדין בבית המשפט ודינה ייגזר מחדש.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי .

ניתן היום, י"ד תמוז תשפ"ג, 03 יולי 2023, במעמד הצדדים.